

# Møteprotokoll

## for

### Plan- og kommunalteknisk utval

**Møtedato:** 15.03.2022  
**Møtestad:** Heradsstyresalen  
**Møtetid:** kl. 16:00 - 18:00

Ekstraordinært møte

| Frammøtte medlemmer | Parti | Rolle       |
|---------------------|-------|-------------|
| Aksel Mjøs          | H     | Utvalsleiar |
| Øyvind Litland      | AP    | Nestleiar   |
| Kjellaug Hartveit   | SP    | Medlem      |
| Alf Terje Mortensen | FRP   | Medlem      |

| Forfall meldt frå medlem | Parti | Rolle  |
|--------------------------|-------|--------|
| Marit Adelsten Jensen    | MDG   | Medlem |

| Frammøtte varamedlemmer | Parti | Erstatter medlem      |
|-------------------------|-------|-----------------------|
| Kari Laurhammer Mjøs    | KRF   | Marit Adelsten Jensen |

---

**Følgjande frå administrasjonen møtte: Kommunalsjef for sektor for samfunnsutvikling, politisk-adm.sekretariat**

---

## Sakliste

| Saknr  | Tittel                                                               |
|--------|----------------------------------------------------------------------|
| 026/22 | Godkjenning av innkalling og sakliste                                |
| 027/22 | Endringsforskrift om minsteareal for jakt på hjort i Osterøy kommune |

## **026/22: Godkjenning av innkalling og sakliste**

### **Rådmannen sitt framlegg:**

**Innkalling og sakliste vert godkjent.**

## **15.03.2022 PLAN- OG KOMMUNALTEKNISK UTVAL**

Øyvind Litland, AP, har eit spørsmål om det bør settjast ned ein referansegruppe for oppfølging av den utøvande hjorteforvaltninga i kommunen, etter at saka om forskrift er handsama.

-----

Det var elles ingen merknader til innkalling og sakliste

### **PL - 026/22 VEDTAK:**

**Innkalling og sakliste vert godkjent.**

-----

## **027/22: Endringsforskrift om minsteareal for jakt på hjort i Osterøy kommune**

### **Rådmannen sitt framlegg:**

#### **Rådmannen sitt framlegg til vedtak:**

Heimel: Fastsett av Plan- og kommunalteknisk utval i Osterøy kommune xx.xx.2022 med heimel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (Viltloven) § 16 og forskrift 01.08.2016 om forvaltning av hjortevilt § 5 og § 6.

§ 1. Jakt etter hjort gjeld for heile Osterøy kommunen.

§ 2. Minstearealet for godkjenning av vald og fellingsløyve er:

- A. Minstearealet for hjort er 200 daa for sone 1 og gjeld for vald V0016.
- B. Minstearealet for hjort vert fastsett til 300 for sone 2 for valda V0017 og V0046.
- C. Minstearealet for hjort vert fastsett til 350 daa for sone 3 for valda V0043.
- D. Minstearealet for hjort vert fastsett til 400 daa for sone 4 for valda V0006, V0007, V0009, V0013-V0015, V0040, V0043, V0045 og V0048 og V0050.
- E. Minstearealet for hjort vert sett til 450 daa for sone 5 for valda V0001, V0005, V0008, V0018, V0025-V0026.
- F. Minstearealet for hjort vert sett til 500 daa for sone 6 for valda V0002-V0004, V0011, V0032-V0034, V0038 og V0051.
- G. Minstearealet for hjort vert sett til 750 daa for sone 7 for valda V0036 og V0037.
- H. Minstearealet for hjort vert sett til 1250 daa for sone 8 for valda V0027-V0029 og jaktfeltet

J0068.

§ 3. Denne forskrift trer i kraft straks og erstattar Forskrift om minsteareal for jakt på hjort, Osterøy kommune, Vestland (FOR-2009-05-27-1081).

### 15.03.2022 PLAN- OG KOMMUNALTEKNISK UTVAL

Utvalet gjorde slikt fellesframlegg:

"Plan- og kommunalteknisk utval har handsama saker knytta til hjorteforvaltninga i fleire møter, seinast i møte i januar 2022. I dette møtet vedtok utvalet i sak 013/22 å setja i gang arbeidet med revidert forskrift om minsteareal for jakt på hjort i Osterøy kommune for å bidra til auka avskyting for å redusera hjortebestanden i Osterøy. Administrasjonen vart beden om å utarbeida utkast til ny forskrift og senda denne på høyring slik at den kunne vedtakast i møte innan 15.3.2022.

Utvalet vedtek ny forskrift som følgjer:

«Fastsett av Plan- og kommunalteknisk utval i Osterøy kommune 15.3.2022 med heimel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (Viltloven) § 16 og forskrift 01.08.2016 om forvaltning av hjortevilt § 5 og § 6. Plan og kommunalteknisk utval har delegert mynde frå Heradsstyret til å fatte endeleg vedtak i saka, vedteke i Heradsstyret sitt møte 10.3.2022.

§ 1 Jakt etter hjort gjeld for heile kommunen.

- § 2
1. Minstearealet for hjort vert fastsett til 70 daa for sone 1 og gjeld for vald 16.
  2. Minstearealet for hjort vert fastsett til 100 daa for sone 2 og gjeld for vald 17.
  3. Minstearealet for hjort vert sett til 1000 daa for sone 5 og gjeld valda 27, 28 og 29
  4. Minstearealet for øvrige vald vert sett til 200 daa.

§3 Forskrifta trer i kraft straks og erstattar forskrift FOR-2009-05-27-1081.»

Grunngjeving:

Osterøy har til liks med mange andre kommunar hatt ein betydeleg auke i storleiken på hjortestamma. Kommunen har i 2021 fått Norsk institutt for naturforskning (NINA) til å lage ein rapport om status, utviklingstrender og forslag til bestandsforvaltninga i kommunen. Ei av dei konkrete anbefalingane frå denne rapporten er mellom anna å auke den totale avskytinga for stoppe bestandsveksten. I kommunen sin eigen forvaltningsplan for hjort som vart vedteken i 2017 er det fleire delmål, mellom anna:

#### «5.2.1 Bestandstettleik

- Hjortetettleiken skal stabiliserast på til ei kvar tid blir vurdert som bærekraftig nivå og høveleg med omsyn til beitegrunnlaget, skadeomfanget i jord- og skogbruk, trafikkskadar og biologisk mangfald.
- Bestandstettleiken skal haldast innanfor bæreevna til hjorten sitt naturlege / føretrekte leveområde (habitat).
- Bestanden av hjort skal ikkje føringa det biologiske mangfaldet.
- Hjorteforvaltninga skal ta omsyn til jordbruk- og skogbruksinteresser og bønder og skogbrukarar skal ikkje lide betydelige økonomiske tap som følgje av beiteskader på skog og innmark.

Bakgrunn for delmålet: *Hjortetettleiken i store deler av kommunen har i lengre tid vor for høg og har ført til for store skadar på jord og skogbruk, men og trafikkskadar og skadar på biologisk mangfald.*

Tiltak for å nå målet:

- Sikre høgt nok uttak av tal hjort og rett uttak av unge dyr og produksjonsdyr

Andre delmål:

- Konflikter mellom hjorten sin arealbruk og andre samfunnsinteresser skal minimeres, herunder redusere omfanget av skader på skog og innmark.
- Antal hjortepåkøyrslar skal ligge under 2,5% av felte dyr. Dette talet har i snitt vore 3,4% i planperioden.

Reduksjon av bestanden er eit vedteke konkret tiltak for å oppnå måla i gjeldande forvaltingsplan. «

Osterøy kommune har i den gjeldande forvaltingsplanen ikkje noko talfesta bestandsmål. Men, det er viktig med bestandsreduksjon for å nå måla om bestandstettleik og det viktigaste verkemiddelet for å unngå konflikter med jordbruk og skogbruk. Allereie i 2017 då planen vart vedteken, vart det synt til at «*hjorten er ein planteetar og før eller seinare vil bestanden vekse seg større enn det som det er beitegrunnlag for. Vinterbeiteområda har vore rekna som flaskehals for hjorten. Men ein ser no at sommarbeita er overbeita.*» og «*hjortetettleiken i store deler av kommunen er for høg*». Ut frå mottekne høyringssvar i høyringa no, er det tydeleg at denne utviklinga ikkje har gått i rett retning i planperioden. Når sommarbeita i utmarka vert overbelasta, vil dette føre til at hjorten går i større grad inn på dyrka mark for å finne mat. Jamvel private hagar vert utsett for beiting og skadar. Ein må difor trekke konklusjonen om at kommunen ikkje har greidd å følgja opp eigne mål gjennom tildelinga av fellingsløyve i planperioden.

*Føremålet med Forskrift om forvaltning av hjortevilt (hjorteviltforskrifta) er oppsummert i §1: «Formålet med denne forskriften er at forvaltningen av hjortevilt ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjortevilt-ressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunns-interesser.»*

*I rettleiaren til denne paragrafen står det at : «Den lokale forankringen skal sikre at lokale samfunnsinteresser som næring, rekreasjon, samferdsel og liknende blir lagt vekt på. Hensynet til biologisk mangfold og skogproduksjon/skogforyngelse er særlig aktuelt å vurdere i forhold til overbeiting. Rådyr, villrein, hjort og elg er alle i stand til å påvirke vegetasjonen betydelig med mulighet for indirekte følger. Farer og ulemper i trafikken forårsaket av hjortevilt samt skader på jordbruk og fruktdyrking er andre områder som viltforvaltningen, i tett samarbeid med andre sektorer, må tas hensyn til.»*

Høyringssvar som er innkomne frå grunneigarar i områder med aktiv gardsdrift er heilt tydelege på at bestanden i dag er for stor. Høyringa gjev innspel om store beiteskadar og til dels omfattande avlingsskadar på innmark frå heile kommunen. Desse tapa er oppgitt til å være mellom 40 og 80 % frå dei som har opplyst om dette. Det er og påpeika at det er betydelege avlingsskadar som følge av hard beiting i spiringa om våren, men desse er naturleg nok vanskelege å talfeste. Rapporten frå BIOFORSK (NIBIO) utarbeida i 2014 med namnet *Kostar hjorten meir enn han smakar* konkluderer med eit avlingstap i prosjektet dei studerte på 20%. Det er naturleg å anta at desse tala kan liggje høgare dersom det er mykje dyr som har fast tilhald langs innmarka lenge utover våren, eller går på innmarka året rundt slik me ser tilfelle av i Osterøy. Basert på høyringssvara er det tydeleg at me har uakseptable skader og ulemper jamfør hjorteviltforskrifta §1 siste ledd.

Det er og gitt klare signal om omfattande skader på skog og plantefelt, og ikkje minst i skogplantingsfelt. Rot og barkskader på vedskog, tømmerkog og i nyplantingsfelt er mellom anna

nemnd. Når det gjeld nyplanting, er det uheldig at eit høgt skadetrykk kjem no i ei tid der det er aktiv hogst og attplanting i store deler av kommunen. I regionalt skog og klimaprogram for 2019 til 2022 avsnitt 2.4.2 er hjortebeting oppgitt som ein av dei viktigaste årsakene til mislykka forynging av plantefelt i fylket. NIBIO opplyser at Osterøy ikkje har delteke i prosjekt knytt til skader på skog, og at me difor ikkje har nøyaktige tal her. Men, me kan anta at me ligg på same snitt som andre kommunar i fylket som har mykje hjortevilt. Tala for Voss, Kvinnherad og Fusa syner i snitt at det er skade på mellom 60 og 75% av gran i hogstklasse 2, medan snittet for dei 3 kommunane i hogstklasse 3 og 4 er på 23%. Det vert også opplyst at det er ein påvist betydeleg reduksjon i økonomisk rotnetto som følge av skadar ved hogst i område med mykje hjorteskader. Jamfør Skoglova §9, siste ledd, skal kommunen som viltorgan vurdere om det er trong for å redusere bestanden av hjortevilt slik at beitetrykket vert redusert. Ut frå innsendte høyringsmerknader er det trong for tiltak jfr. skoglova og hjorteviltforskrifta §1 siste ledd.

Utvalet må difor konkludera med at kommunen i planperioden ikkje har oppfylt dei måla som er vedtekne for hjorteforvaltninga og det er grunnlag for å gjere grep. Jordbruket er i ei svært krevjande tid, og med auka prisar på viktige innsatsmiddel som gjødsel og drivstoff vert kostnadene knytt til avlingsskadar betydelege. Det er og svært urolege tider i internasjonale matmarknader, noko som gjer det heilt naudsynt å trygge den matproduksjonen me har i vår kommune på best mogleg vis. Alt dette gjer at det vert viktigare enn nokon gong å tilpasse hjortestamma vår til eit bærekraftig nivå som er i godt samspel med jordbruksdrift, skogbruksdrift og anna næring i kommunen.

Mange av høyringssvara tek til orde for ei halvering av hjortestamma. Det kan være eit meir bærekraftig nivå enn det er i dag, men vanskeleg å talfeste. Sidan Osterøy kommune ikkje har gjennomført vårteljing på mange år, er bestandsstorleiken fastsett gjennom hjorteviltregisteret og «sett hjort»-rapporteringa. Den syner ein markant oppgang frå 2019 til 2021. NINA-rapporten set tal overvintrande dyr til 1350 som snitt for perioden 2016-2020, og sommarbeitande dyr til 1740. 2021 tala indikerer høgare bestand, då sett hjort registreringa for 2021 er noko over tidlegare år. I tillegg har Osterøy mange jaktfelt som rapporterer 100% avskyting i jakta, noko som også er ein indikator på mykje dyr i jaktfelta. Samla fellingsprosent på 94.5% for heile kommunen tilseier også at det er mykje dyr i høve tildeling av løyver, og at avskyting bør aukast. Konklusjonen er difor at det i planperioden har vore ein auke i hjortebestanden, i staden for ein reduksjon slik som vedteke i planen. Då trengs det vesentleg auke i tal fellingsløyver og avskyting for å ta dette inn att.

Osterøy kommune har og hatt fleire påkjørslar av hjort enn fastsette mål. Her er det og komne inn merknader frå fleire transportørar. I gjeldande plan er det fastsett at det skal vera under 2,5% påkjørslar ut frå tal felte dyr. Snittet i planperioden har vore på 3,4%. Her er det og fastsett at ein reduksjon av hjortebestanden er viktig for å oppnå planmålet, og Osterøy må altså auke uttaket for å oppnå ønska resultat.

Plan og kommunalteknisk utval vurderer difor at det er trong for å auke avskytinga betydeleg over heile kommunen dei komande åra.

Minstearealet vert dermed sett lågare enn tidlegare. Basert på innkomne merknader, sett hjort statistikk, bestandsutvikling og NINA rapporten er det trong for det. Dette vert så grunnlaget for vidare forvaltning der ein og må sjå på andre element.

Arealet for sone 1 vert sett til 70, som er ein reduksjon frå minsteareal ved jakta i 2021 på 117. Mjeldalen har svært store utfordringar knytt til alt for mange beitande dyr sjølv rett etter jakt, og det er trong for omfattande grep her. Det er samstundes og eit område som er kjent for mykje påkjørslar. Sone 2 vert sett til 100, som er ein reduksjon frå 153 for jakta i 2021. Rolland er tett knytt til Hannisdalslina der fleire påkjørslar er registrert. Rolland grenser og mot Mjeldalen, og difor vil eit auka uttak her kunne avhjelpe situasjonen der ein del. Me er og kjent med at det er omfattande

skadar på skog i dette området og tilgrensande vald. Ny sone 3 dekkjer brorparten av teljande areal i kommunen. Områda har i hovudsak hatt høg fellingsprosent og det er rapportert om mykje skader frå desse områda. I alle desse valda er det aktive gardsbruk som opplever betydeleg ulempe som følge av hjort. Det er difor vurdert som heilt naudsynt å redusere minstearealet til 200 daa.

Utvalet erkjenner at endringane kan gi noko redusert fellingsprosent for enkelte vald. Men, me er tydelege på at dette er ei løysing som er naudsynt for å få redusert bestanden og redusere konfliktnivået kring hjorten i landbruket. Det er og naudsynt ut frå eit dyrevelferdsomsyn. Dette er grunngjeve med at det takka vera milde vintrar har vore låg dødelegheit. Men, dersom det vert kaldare og hardare vintrar att, vil det verte stor matmangel for hjorten. Vinterbestanden er med andre ord ikkje berekraftig på dagens nivå."

Utvalet gjorde slikt felles-tilleggsframlegg:

"Utvalet er opptekne med korleis forvaltninga av hjortebestanden vert realisert, og vil difor be administrasjonen å koma attende med forslag til nye initiativ, både for betre samarbeid, kunnskapsinnhenting og på andre vis. Dette bør inkludera aktuelle tiltak som kan finansierast av kommunen sitt viltfond. Denne saka viser tydeleg at som ein stor skogbruks og vilt-kommune ser utvalet og ein trong for styrka kapasitet og kompetanse på vilt- og skogforvaltning i Osterøy kommune."

#### **PL - 027/22 VEDTAK:**

Plan- og kommunalteknisk utval har handsama saker knytta til hjorteforvaltninga i fleire møter, seinast i møte i januar 2022. I dette møtet vedtok utvalet i sak 013/22 å setja i gang arbeidet med revidert forskrift om minsteareal for jakt på hjort i Osterøy kommune for å bidra til auka avskyting for å redusera hjortebestanden i Osterøy. Administrasjonen vart beden om å utarbeida utkast til ny forskrift og senda denne på høyring slik at den kunne vedtakast i møte innan 15.3.2022.

Utvalet vedtek ny forskrift som følgjer:

"Fastsett av Plan- og kommunalteknisk utval i Osterøy kommune 15.3.2022 med heimel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (Viltloven) § 16 og forskrift 01.08.2016 om forvaltning av hjortevilt § 5 og § 6. Plan og kommunalteknisk utval har delegert mynde frå Heradsstyret til å fatte endeleg vedtak i saka, vedteke i Heradsstyret sitt møte 10.3.2022.

§ 1 Jakt etter hjort gjeld for heile kommunen.

§ 2

1. Minstearealet for hjort vert fastsett til 70 daa for sone 1 og gjeld for vald 16.
2. Minstearealet for hjort vert fastsett til 100 daa for sone 2 og gjeld for vald 17.
3. Minstearealet for hjort vert sett til 1000 daa for sone 5 og gjeld valda 27, 28 og 29
4. Minstearealet for øvrige vald vert sett til 200 daa.

§3 Forskrifta trer i kraft straks og erstattar forskrift FOR-2009-05-27-1081."

Grunngjeving:

Osterøy har til liks med mange andre kommunar hatt ein betydeleg auke i storleiken på hjortestamma. Kommunen har i 2021 fått Norsk institutt for naturforskning (NINA) til å lage ein rapport om status, utviklingstrender og forslag til bestandsforvaltninga i kommunen. Ei av dei konkrete anbefalingane frå denne rapporten er mellom anna å auke den totale avskytinga for stoppe bestandsveksten. I kommunen sin eigen forvaltningsplan for hjort som vart vedteken i 2017 er det

fleire delmål, mellom anna:

#### **"5.2.1 Bestandstettleik**

- Hjortetettleiken skal stabiliserast på til ei kvar tid blir vurdert som bærekraftig nivå og høveleg med omsyn til beitegrunnlaget, skadeomfanget i jord- og skogbruk, trafikkskadar og biologisk mangfald.
- Bestandstettleiken skal haldast innanfor bæreevna til hjorten sitt naturlege / føretrekte leveområde (habitat).
- Bestanden av hjort skal ikkje føringa det biologiske mangfaldet.
- Hjorteforvaltninga skal ta omsyn til jordbruk- og skogbruksinteresser og bønder og skogbrukarar skal ikkje lide betydelige økonomiske tap som følgje av beiteskader på skog og innmark.

Bakgrunn for delmålet: *Hjortetettleiken i store deler av kommunen har i lengre tid vor for høg og har ført til for store skadar på jord og skogbruk, men og trafikkskadar og skadar på biologisk mangfald.*

Tiltak for å nå målet:

- Sikre høgt nok uttak av tal hjort og rett uttak av unge dyr og produksjonsdyr

Andre delmål:

- Konflikter mellom hjorten sin arealbruk og andre samfunnsinteresser skal minimeres, herunder redusere omfanget av skader på skog og innmark.
- Antal hjortepåkøyrslar skal ligge under 2,5% av felte dyr. Dette talet har i snitt vore 3,4% i planperioden.

Reduksjon av bestanden er eit vedteke konkret tiltak for å oppnå måla i gjeldande forvaltingsplan."

Osterøy kommune har i den gjeldande forvaltingsplanen ikkje noko talfesta bestandsmål. Men, det er viktig med bestandsreduksjon for å nå måla om bestandstettleik og det viktigaste verkemiddelet for å unngå konflikter med jordbruk og skogbruk. Allereie i 2017 då planen vart vedteken, vart det synt til at *«hjorten er ein planteetar og før eller seinare vil bestanden vekse seg større enn det som det er beitegrunnlag for. Vinterbeiteområda har vore rekna som flaskehals for hjorten. Men ein ser no at sommarbeita er overbeita.»* og *«hjortetettleiken i store deler av kommunen er for høg»*. Ut frå mottekne høyringssvar i høyringa no, er det tydeleg at denne utviklinga ikkje har gått i rett retning i planperioden. Når sommarbeita i utmarka vert overbelasta, vil dette føre til at hjorten går i større grad inn på dyrka mark for å finne mat. Jamvel private hagar vert utsett for beiting og skadar. Ein må difor trekke konklusjonen om at kommunen ikkje har greidd å følgja opp eigne mål gjennom tildelinga av fellingsløyve i planperioden.

*Føremålet med Forskrift om forvaltning av hjortevilt (hjorteviltforskrifta) er oppsummert i §1: «Formålet med denne forskriften er at forvaltningen av hjortevilt ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjortevilt-ressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunns-interesser.»*

*I rettleiaren til denne paragrafen står det at : «Den lokale forankringen skal sikre at lokale samfunnsinteresser som næring, rekreasjon, samferdsel og liknende blir lagt vekt på. Hensynet til biologisk mangfold og skogproduksjon/skogforyngelse er særlig aktuelt å vurdere i forhold til overbeiting. Rådyr, villrein, hjort og elg er alle i stand til å påvirke vegetasjonen betydelig med mulighet for indirekte følger. Farer og ulemper i trafikken forårsaket av hjortevilt samt skader på jordbruk og fruktdyrking er andre områder som viltforvaltningen, i tett samarbeid med andre*



*sektorer, må tas hensyn til.»*

Høyringssvar som er innkomne frå grunneigarar i områder med aktiv gardsdrift er heilt tydelege på at bestanden i dag er for stor. Høyringa gjev innspel om store beiteskadar og til dels omfattande avlingsskadar på innmark frå heile kommunen. Desse tapa er oppgitt til å være mellom 40 og 80 % frå dei som har opplyst om dette. Det er og påpeika at det er betydelege avlingsskadar som følge av hard beiting i spiringa om våren, men desse er naturleg nok vanskelege å talfeste. Rapporten frå BIOFORSK (NIBIO) utarbeida i 2014 med namnet *Kostar hjorten meir enn han smakar* konkluderer med eit avlingstap i prosjektet dei studerte på 20%. Det er naturleg å anta at desse tala kan liggje høgare dersom det er mykje dyr som har fast tilhald langs innmarka lenge utover våren, eller går på innmarka året rundt slik me ser tilfelle av i Osterøy. Basert på høyringssvara er det tydeleg at me har uakseptable skader og ulemper jamfør hjorteviltforskrifta §1 siste ledd.

Det er og gitt klare signal om omfattande skader på skog og plantefelt, og ikkje minst i skogplantingsfelt. Rot og barkskader på vedskog, tømmerkog og i nyplantingsfelt er mellom anna nemnd. Når det gjeld nyplanting, er det uheldig at eit høgt skadetrykk kjem no i ei tid der det er aktiv hogst og attplanting i store deler av kommunen. I regionalt skog og klimaprogram for 2019 til 2022 avsnitt 2.4.2 er hjortebeiting oppgitt som ein av dei viktigaste årsakene til mislykka forynging av plantefelt i fylket. NIBIO opplyser at Osterøy ikkje har delteke i prosjekt knytt til skader på skog, og at me difor ikkje har nøyaktige tal her. Men, me kan anta at me ligg på same snitt som andre kommunar i fylket som har mykje hjortevilt. Tala for Voss, Kvinnherad og Fusa syner i snitt at det er skade på mellom 60 og 75% av gran i hogstklasse 2, medan snittet for dei 3 kommunane i hogstklasse 3 og 4 er på 23%. Det vert også opplyst at det er ein påvist betydeleg reduksjon i økonomisk rotnetto som følge av skadar ved hogst i område med mykje hjorteskader. Jamfør Skoglova §9, siste ledd, skal kommunen som viltorgan vurdere om det er trong for å redusere bestanden av hjortevilt slik at beitetrykket vert redusert. Ut frå innsendte høyringsmerknader er det trong for tiltak jfr. skoglova og hjorteviltforskrifta §1 siste ledd.

Utvalet må difor konkludera med at kommunen i planperioden ikkje har oppfylt dei måla som er vedtekne for hjorteforvaltninga og det er grunnlag for å gjere grep. Jordbruket er i ei svært krevjande tid, og med auka prisar på viktige innsatsmiddel som gjødsel og drivstoff vert kostnadene knytt til avlingsskadar betydelege. Det er og svært urolege tider i internasjonale matmarknader, noko som gjer det heilt naudsynt å trygge den matproduksjonen me har i vår kommune på best mogleg vis. Alt dette gjer at det vert viktigare enn nokon gong å tilpasse hjortestamma vår til eit bærekraftig nivå som er i godt samspel med jordbruksdrift, skogbruksdrift og anna næring i kommunen.

Mange av høyringssvara tek til orde for ei halvering av hjortestamma. Det kan være eit meir bærekraftig nivå enn det er i dag, men vanskeleg å talfeste. Sidan Osterøy kommune ikkje har gjennomført vårteljing på mange år, er bestandsstorleiken fastsett gjennom hjorteviltregisteret og «sett hjort»-rapporteringa. Den syner ein markant oppgang frå 2019 til 2021. NINA-rapporten set tal overvintrande dyr til 1350 som snitt for perioden 2016-2020, og sommarbeitande dyr til 1740. 2021 tala indikerer høgare bestand, då sett hjort registreringa for 2021 er noko over tidlegare år. I tillegg har Osterøy mange jaktfelt som rapporterer 100% avskyting i jakta, noko som også er ein indikator på mykje dyr i jaktfelta. Samla fellingsprosent på 94,5% for heile kommunen tilseier også at det er mykje dyr i høve tildeling av løyver, og at avskyting bør aukast. Konklusjonen er difor at det i planperioden har vore ein auke i hjortebestanden, i staden for ein reduksjon slik som vedteke i planen. Då trengs det vesentleg auke i tal fellingsløyver og avskyting for å ta dette inn att.

Osterøy kommune har og hatt fleire påkjørslar av hjort enn fastsette mål. Her er det og komne inn merknader frå fleire transportørar. I gjeldande plan er det fastsett at det skal vera under 2,5% påkjørslar ut frå tal felte dyr. Snittet i planperioden har vore på 3,4%. Her er det og fastsett at ein reduksjon av hjortebestanden er viktig for å oppnå planmålet, og Osterøy må altså auke uttaket for å

oppnå ønska resultat.

Plan og kommunalteknisk utval vurderer difor at det er trong for å auke avskytinga betydeleg over heile kommunen dei komande åra.

Minstearealet vert dermed sett lågare enn tidlegare. Basert på innkomne merknader, sett hjort statistikk, bestandsutvikling og NINA rapporten er det trong for det. Dette vert så grunnlaget for vidare forvaltning der ein og må sjå på andre element.

Arealet for sone 1 vert sett til 70, som er ein reduksjon frå minsteareal ved jakta i 2021 på 117. Mjeldalen har svært store utfordringar knytt til alt for mange beitande dyr sjølv rett etter jakt, og det er trong for omfattande grep her. Det er samstundes og eit område som er kjent for mykje påkjørslar. Sone 2 vert sett til 100, som er ein reduksjon frå 153 for jakta i 2021. Rolland er tett knytt til Hannisdalslina der fleire påkjørslar er registrert. Rolland grenser og mot Mjeldalen, og difor vil eit auka uttak her kunne avhjelpe situasjonen der ein del. Me er og kjent med at det er omfattande skadar på skog i dette området og tilgrensande vald. Ny sone 3 dekkjer brorparten av teljande areal i kommunen. Områda har i hovudsak hatt høg fellingsprosent og det er rapportert om mykje skader frå desse områda. I alle desse valda er det aktive gardsbruk som opplever betydeleg ulempe som følge av hjort. Det er difor vurdert som heilt naudsynt å redusere minstearealet til 200 daa.

Utvalet erkjenner at endringane kan gi noko redusert fellingsprosent for enkelte vald. Men, me er tydelege på at dette er ei løysing som er naudsynt for å få redusert bestanden og redusere konfliktnivået kring hjorten i landbruket. Det er og naudsynt ut frå eit dyrevelferdsomsyn. Dette er grunngjeve med at det takka vera milde vintrar har vore låg dødelegheit. Men, dersom det vert kaldare og hardare vintrar att, vil det verte stor matmangel for hjorten. Vinterbestanden er med andre ord ikkje berekraftig på dagens nivå.

**Tillegg:**

Utvalet er opptekne med korleis forvaltninga av hjortebestanden vert realisert, og vil difor be administrasjonen å koma attende med forslag til nye initiativ, både for betre samarbeid, kunnskapsinnhenting og på andre vis. Dette bør inkludera aktuelle tiltak som kan finansierast av kommunen sitt viltfond. Denne saka viser tydeleg at som ein stor skogbruks og vilt-kommune ser utvalet og ein trong for styrka kapasitet og kompetanse på vilt- og skogforvaltning i Osterøy kommune.

-----

Til å skriva under møteprotokollen saman med utvalsleiar vart desse valde: Alf Terje Mortensen og Øyvind Litland

Lonevåg, 15.03.2022

Runar Ludvigsen  
Sekretær